

Utlåtande 2014:25 RVII (Dnr 325-1539/2013)

Överenskommelse om ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län

Rekommendation från Kommunförbundet Stockholms län

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Överenskommelse om ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län antas.
2. Överenskommelsen ersätter tidigare antagna riktlinjer (dnr 325-4828/2006).

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Kommunförbundet Stockholm län rekommenderar länets kommuner att anta överenskommelse för ärendehantering avseende hemlösa i Stockholms län. Överenskommelsen hanterar den del kring hemlöshetsfrågan som reglerar länets kommuners samverkan och ansvar för hemlösa personer som rör sig mellan kommunerna. Överenskommelsen ger en praktisk vägledning till kommunerna för hantering av hemlösa som rör sig mellan kommunerna i länet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden och samtliga stadsdelsnämnder.

Stadsledningskontoret anser att insatser för att motverka hemlöshet är en prioriterad fråga i staden och det bedrivs ett aktivt arbete med att förebygga hemlöshet och att hitta hållbara lösningar för de hemlösa. Nya åtgärder vidtas kontinuerligt, bland annat utifrån att gruppen av hemlösa personer förändras.

Socialnämnden anser att det finns tveksamheter mot förslaget att det är kommunen där den hemlösa personen sitter häktad som är vistelsekommun och som därmed ska bevilja akuta insatser och utreda bosättningskommun, om personen inte varit aktuell i en kommun de senaste tre månaderna. Nämnden anser att frågan bör följas.

Bromma stadsdelsnämnd anser att det är bra med de förtydliganden som gjorts i överenskommelsen och föreslår att överenskommelsen antas.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anser att det är bra att överenskommelsen har uppdaterats efter de lagändringar som skett och att överenskommelsen har lyft in Socialstyrelsens definition av hemlöshet. Det är viktigt med tydlig vägledning för ansvarsfördelning och samverkan för att personer i hemlöshet inte ska hamna i kläm mellan kommuner.

Farsta stadsdelsnämnd anser att det är positivt att de nuvarande riktlinjerna har setts över och anpassats till förändringar i socialtjänstlagen. Överenskommelsens förtydliganden kan innebära en avsevärd förenkling i det dagliga arbetet för handläggare. Den ger också goda förutsättningar för samverkan kommuner emellan.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd anser att förslaget är enkelt och tydligt och bör kunna bidra till att hemlösa lättare får hjälp och slipper att bli föremål för tvister mellan kommunerna.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd anser att det är positivt att de nuvarande riktlinjerna har setts över och bland annat förtydligats och anpassats till förändringar i socialtjänstlagen. Överenskommelsen är av stor betydelse i det dagliga arbetet för handläggare och ställer också krav på samverkan kommuner emellan.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anser att ett förtydligande av definitionen ”fast bostad” i förslaget till överenskommelse bör finnas. Det vill säga när kommunen vet om att kontraktet ej kommer att vara längre än tre månader. Detta för att ge möjlighet till en mer långsiktig planering för såväl den enskilde som verksamheten.

Norrmalms stadsdelsnämnd anser att den föreslagna överenskommelsen är bra. Det är bra att man förtydligat kommunernas ansvar och kraven på samverkan kommunerna emellan.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd anser att det är välkommet att KSL gjort vissa förtydliganden av överenskommelsen. KSL har preciserat vad som avses

med, och gäller vid, en misslyckad flytt liksom att tremånadersregeln och vistelsekommunens ansvar ska gälla för hemlösa som är häktade.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd anser att samverkan mellan länets kommuner är nödvändig kring gruppen hemlösa. Många ur gruppen rör sig mellan kommunerna, vilket försvårar tillämpningen av det så kallade vistelsebegreppet.

Skärholmens stadsdelsnämnd anser att den nya reviderade överenskommelsen gällande ärendehantering av hemlösa i Stockholms län kommer underlätta handläggningen av hemlösa personer. Nämnden anser att överenskommelsen är tydlig och att de nya förändringarna som tillkommit minskar risken för ärendetvister mellan kommuner.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd anser att det är bra att det har lagts till en rubrik om vad som händer om tvister uppstår. Vidare tycker förvaltningen att det är bra att KSL kommer att arbeta med att få en överblick över de samverkansproblem som finns i länet.

Södermalms stadsdelsnämnd anser att flera förtydliganden har gjorts i överenskommelsen som underlättar ärendehantering avseende hemlösa.

Älvsjö stadsdelsnämnd anser att förslaget till överenskommelse är tydlig och att det minskar risken för ärendetvister mellan kommuner. Det är bra att man förtydligat kommunernas ansvar och kraven på samverkan kommunerna emellan.

Östermalms stadsdelsnämnd anser att det är bra att man förtydligat kommunernas ansvar och kraven på samverkan kommunerna emellan. Många hemlösa rör sig mellan kommunerna och den föreslagna överenskommelsen minskar risken för att den enskilde "faller mellan stolarna" och därmed inte får sina behov av stöd och hjälp tillgodosedda.

Mina synpunkter

Att minska hemlösheten är en av våra viktigaste frågor. De senaste tio åren har Stockholms stad haft en kraftig befolkningstillväxt på över 100 000 människor, trots detta har hemlösheten minskat. Antalet hemlösa stockholmare som sover på härbärgen har nästan halverats på 10 år. Stockholms stad kommer våren 2014 att besluta om stadens Hemlöshetsstrategi 2014-2019 vilket är den första i sitt slag och som lägger fast färdriktningen för stadens fortsatta arbete mot hemlöshet. Strategin har tre viktiga utgångspunkter: förebyggande insatser, att möta den akuta hemlösheten och steget vidare till eget boende och sysselsättning. Genom detta ska Stockholms stad möta gruppen hemlösa med mer långsiktiga boendelösningar så att de får en mer

trygg tillvaro att kunna utgå från. Hemlöshetsstrategin har ett brett politiskt stöd över blockgränserna, vilket jag välkomnar.

Överenskommelsen kommer att förtydliga kommunernas ansvar och samverkan mellan kommunerna, vilket är bra. Däremot är det viktigt att vid uppföljning- och jämförelsesammanhang beakta att Stockholms stad har en annan definition av hemlöshet. Det är också viktigt att följa förslaget om att det är kommunen där den hemlösa personen sitter häktad som är vistelsekommunen, om personen inte varit aktuell i en annan kommun de senaste tre månaderna.

Med detta sagt välkomnar jag överenskommelsen om ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Överenskommelse om ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Överenskommelse om ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län antas.
2. Överenskommelsen ersätter tidigare antagna riktlinjer (dnr 325-4828/2006).

Stockholm den 19 februari 2014

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Anna König Jerlmyr

Ulrika Gunnarsson

Remissammanställning

Ärendet

Överenskommelsen hanterar den del kring hemlöshetsfrågan som reglerar länets kommuners samverkan och ansvar för hemlösa personer som rör sig mellan kommunerna. Överenskommelsen ger en praktisk vägledning till kommunerna för hantering av hemlösa som rör sig mellan kommunerna i länet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden och samtliga stadsdelsnämnder.

Innehållsförteckning

Sid

Stadsledningskontoret	
Socialnämnden	
Bromma stadsdelsnämnd	
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd	
Farsta stadsdelsnämnd	
Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd	
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd	
Kungsholmens stadsdelsnämnd	
Norrmalms stadsdelsnämnd	
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd	
Skarpnäcks stadsdelsnämnd	
Skärholmens stadsdelsnämnd	
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd	
Södermalms stadsdelsnämnd	
Älvsjö stadsdelsnämnd	
Östermalms stadsdelsnämnd	

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 december 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Insatser för att motverka hemlöshet är en prioriterad fråga i staden och det bedrivs ett

aktivt arbete med att förebygga hemlöshet och att hitta hållbara lösningar för de hemlösa. Nya åtgärder vidtas kontinuerligt, bland annat utifrån att gruppen av hemlösa personer förändras.

Frågan om hemlöshet är komplex och rymmer flera områden och olika grupper av hemlösa personer. Arbetet med att motverka hemlöshet omfattas därför av flera olika åtgärder och det är många som är engagerade i frågan om hemlöshet. Stadsledningskontorets uppfattning är att gemensamma strategier samt samordning och samarbete mellan olika aktörer i arbetet mot hemlöshet är angeläget och kan bidra till mer effektiva insatser.

Stadsledningskontorets uppfattning är att den föreslagna överenskommelsen förtydligat kommunernas ansvar och kraven på samverkan mellan kommunerna. Många hemlösa rör sig mellan kommunerna och överenskommelsen minskar risken för att den enskilde ”faller mellan stolarna” och därmed inte får sina behov av stöd och hjälp tillgodosedda.

Definitionen på hemlöshet i överenskommelsen utgår från Socialstyrelsens definition. Stockholms stads definition på hemlöshet skiljer sig något mot denna, med avseende på att en person som hyr i andra hand eller bor inneboende hos någon anhörig eller släkting inte räknas som hemlös. Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att detta beaktas i uppföljnings- och jämförelsesammanhang.

Stadsledningskontoret ställer sig bakom förslaget till överenskommelse och föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen ”Överenskommelse om ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län” får anses besvarad med vad som sagts i detta tjänsteutlåtande.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2013 följande.

1. Socialnämnden godkänner i huvudsak förslaget till överenskommelse om ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län samt att den ersätter tidigare riktlinjer.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 4 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Socialförvaltningen har i sitt tjänstemannaremissvar framfört att förvaltningen stödjer KSLs förslag till förändringar i överenskommelsen i stort. Stockholms stad har en annan definition av hemlöshet. Förvaltningen har även framfört tveksamhet mot förslaget att det är kommunen där den hemlösa personen sitter häktad som är

vistelsekommun och som därmed ska bevilja akuta insatser och utreda bosättningskommun, om personen inte varit aktuell i en kommun senaste tre månaderna. Förvaltningen anser att frågan bör följas.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden, med hänvisning till ovanstående synpunkter, i huvudsak godkänner förslaget till överenskommelse om ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2013 att godkänna förslaget till överenskommelse om ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunförbundet Stockholms läns (KSL) styrelse beslutade vid sitt sammanträde 2013-10-10 att rekommendera länets kommuner att anta överenskommelsen samt att denna ersätter tidigare riktlinjer.

Förvaltningen anser att det är bra med de förtydliganden som gjorts i överenskommelsen och föreslår att överenskommelsen antas.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2013 att förvaltningens tjänsteutlåtande lämnas som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 15 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig bakom den föreslagna överenskommelsen och tycker att det är bra att överenskommelsen har uppdaterats efter de lagändringar som skett och att överenskommelsen har lyft in Socialstyrelsens definition av hemlöshet. Det är viktigt med tydlig vägledning för ansvarsfördelning och samverkan för att personer i hemlöshet inte ska hamna i kläm mellan kommuner.

Förvaltningen ser positivt på förtydligandet av personer som är under kriminalvård eller som är häktade.

Förvaltningen anser att formuleringen på s.3 i riktlinjerna kring ”Om flyttningen till en annan kommun i länet misslyckas under den första månaden och personen inte kan bo kvar, förblir ärendet hos avflyttningskommunen” kan ge upphov till olika

tolkningar. Orsaken till ett så kallat misslyckande kan exempelvis vara att den nya kommunen inte gett det stöd den enskilde är i behov av för att klara boendet och som kommunen fått information om av avflyttningskommunen. Ett tydliggörande av vad ett misslyckande kan vara efterfrågas.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till överenskommelse mellan kommunerna om ärendehantering avseende hemlösa.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 25 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Det är positivt att de nuvarande riktlinjerna har setts över och anpassats till förändringar i socialtjänstlagen. Överenskommelsen erbjuder en praktisk vägledning, definitioner och förtydliganden som kan innebära en avsevärd förenkling i det dagliga arbetet för handläggare. Den ger också goda förutsättningar för samverkan kommuner emellan.

För den enskilde är det viktigt att inte bli hänvisad fram och tillbaka mellan kommunerna. En tydligare vägledning i ärendeansvaret jämfört med tidigare kan förhoppningsvis innebära att den enskilde i större utsträckning kan få sina behov tillgodosedda. Ur förvaltningssynpunkt är det också viktigt att använda socialtjänstens resurser till annat än tidskrävande tvister om vilken kommun som är ansvarig.

Förvaltningen ställer sig positiv till innehållet i den föreslagna överenskommelsen och föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 19 december 2013 att godkänna och översända tjänsteutlåtandet som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens erfarenhet är att det uppstår problem i tolkningen av nuvarande riktlinjer och att enskilda personer drabbas av detta.

Förvaltningen är därför positiv till förslaget, som är enkelt och tydligt och bör kunna bidra till att hemlösa lättare får hjälp och slipper att bli föremål för tvister mellan kommunerna.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen från kommunstyrelsen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Det är positivt att de nuvarande riktlinjerna har setts över och bland annat förtydligats och anpassats till förändringar i socialtjänstlagen. Överenskommelsen är av stor betydelse i det dagliga arbetet för handläggare och ställer också krav på samverkan kommuner emellan.

För den enskilde är det viktigt att inte bli hänvisad mellan kommuner och förhoppningsvis ska denna överenskommelse ge tydligare vägledning i ärendansvaret jämfört med tidigare så att den enskilde får sina behov tillgodosedda.

Förvaltningen ställer sig positiv till innehållet i den föreslagna överenskommelsen.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2013 att överlämna tjänsteutlåtandet som sitt svar på remissen från kommunstyrelsen.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 19 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget om *Överenskommelse om ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län* men önskar lämna en synpunkt beträffande ansvarsfördelning mellan Stockholms läns kommuner, punkt 5.1.

I samband med att en hemlös person är aktuell för ekonomiskt bistånd eller annan öppnad utredning hos socialtjänsten i en kommun eller har varit det sedan tre månader tillbaka, så behåller den kommunen ansvaret tills personen får ny fast bostad. I överenskommelsen definieras ”fast bostad” som när en person har förstahands- eller andrahandskontrakt eller intyg om inneboende som varar minst tre månader. Förvaltningen önskar här ett förtydligande i förslaget till överenskommelse om att det

ska framgå, när så är möjligt, när personen inte har möjlighet till förlängning av kontraktet. Det vill säga när kommunen vet om att kontraktet ej kommer att vara längre än tre månader. Detta för att ge möjlighet till en mer långsiktigt planering för såväl den enskilde som verksamheten.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2013 att remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Som framgår av ärendet är hemlöshet en komplex fråga. De hemlösa är ingen homogen grupp och omfattar både ensamstående och barnfamiljer. Gruppen unga vuxna och utrikesfödda ökar bland de hemlösa.

Förvaltningen är positiv till den föreslagna överenskommelsen. Det är bra att man förtydligat kommunernas ansvar och kraven på samverkan kommunerna emellan. Många hemlösa rör sig mellan kommunerna och den föreslagna överenskommelsen minskar risken för att det enskilde ”faller mellan stolarna” och därmed inte får sina behov av stöd och hjälp tillgodosedda.

I ärendet föreslås att den kommun där den hemlöse är, eller de senaste tre månaderna varit, aktuell behåller ansvaret tills personen fått fast bostad i annan kommun. Med *fast bostad* avses första- eller andrahandskontrakt eller intyg om inneboende som varar minst tre månader. Förvaltningen anser att detta bör gälla endast under förutsättning att det finns möjlighet till förlängning av kontraktet eller intyget.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2013 att tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Bo Sundin m.fl. (M) och ledamoten Burhan Yildiz (FP), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av ledamoten Birgitta Hald-Svensson m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28

november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

I Stockholms stads svar på tjänstemannaremissen (dnr. 1.6-182/2013) under våren 2013 efterfrågade staden förtydliganden i olika avseenden. Staden önskade också att vad som avses med, och gäller vid, en misslyckad flytt skulle preciseras och att det skulle tydliggöras vad som gäller för hemlös person som sitter häktad. Vidare påtalades att staden har antagit och tillämpar en annan definition av hemlöshet, vilken även fortsättningsvis kommer att tillämpas.

Stadsdelsförvaltningen konstaterar att KSL sedan dess gjort vissa förtydliganden av överenskommelsen och förvaltningen välkomnar detta. Förvaltningen konstaterar vidare att KSL preciserat vad som avses med, och gäller vid, en misslyckad flytt liksom att tremånadersregeln och vistelsekommunens ansvar ska gälla för hemlösa som är häktade. Förvaltningen får dock påtala att det ändrade ansvarsförhållandet avseende häktade sannolikt kommer att resultera i en ökning av kostnader och arbetsbörda för kommuner där det finns häkten.

Förvaltningen anser att det i överenskommelsen bör preciseras hur en vistelse bör utredas och styrkas. Vidare finner förvaltningen att det vore önskvärt att i överenskommelsen fastslå att vid flytt från en kommun till en annan ska hembesök och kontroller göras av inflyttningskommunen innan första hyran beviljas av avflyttningskommunen, dvs. en bestämmelse liknande den som gäller vid flytt mellan olika stadsdelområden i Stockholms stad. Detta skulle bidra till att motverka felaktiga utbetalningar.

Slutligen får förvaltningen påminna om att stadens definition av hemlöshet skiljer sig den definition som anges i överenskommelsen.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 19 december 2013 att tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Samverkan mellan länets kommuner är nödvändig kring gruppen hemlösa. Många ur gruppen rör sig mellan kommunerna, vilket försvårar tillämpningen av det så kallade vistelsebegreppet. Det uppstår skilda meningar mellan kommunerna om vilken kommun som har det egentliga ansvaret.

Det är positivt att det tagits fram en överenskommelse i länet som ersätter och förtydligar de tidigare riktlinjerna. Förvaltningen har inget att erinra gällande förslaget.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2013 att lämna tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Rudy Espinoza (V) med stöd av Elisabeth Johnson m.fl. (M), Jan Jönsson m.fl.(FP), Birgitte Isberg m.fl. (S) och Rebwar Hassan m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Den nya reviderade överenskommelsen gällande ärendehantering av hemlösa i Stockholms län anser förvaltningen kommer underlätta handläggningen av hemlösa personer. Förvaltningen anser att överenskommelsen är tydlig och de nya förändringarna som tillkommit minskar risken för ärendetvister mellan kommuner. Om det uppstår ärendetvister mellan kommuner anser Förvaltningen att tillägget att KSL skall få rapporter om de ärendetvister som uppstår som positivt då detta ger en överblick av samverkansproblem samt underlättar att förbättringar kan göras. Förvaltningen anser att förslaget att den nya reviderade överenskommelsen bör antas i sin helhet.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 25 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning har tagit del förslag till överenskommelse om ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län.

Förvaltningen tycker att det är bra att det har lagts till en rubrik om vad som händer om tvister uppstår. Vidare tycker förvaltningen att det är bra att KSL kommer att arbeta med att få en överblick över de samverkansproblem som finns i länet. Att stärka och utveckla samverkan mellan kommunerna i länet är något som förvaltningen ser mycket positivt på.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positiv till den föreslagna överenskommelsen.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2013 att tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 oktober 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till överenskommelsen. Flera förtydliganden har gjorts och det anser vi underlätta ärendehantering avseende hemlösa. Nedan ges kommentarer till de delar av förslaget där förvaltningen anser att ytterligare förtydliganden behövs.

Fortsatt ansvar vid flytt till annan kommun

I första stycket beskrivs att den placerande kommunen behåller ansvaret för samtliga insatser till dess att personen erhåller eget kontrakt. Hur ser ansvarsfördelningen ut i de fall där en hemlös person med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning exempelvis behöver fortsatt boendestöd efter att kontraktet övertagits? Ett förtydligande om vad som gäller vid fortsatt behov av insats efter övertagande av kontrakt skulle underlätta ärendehantering.

Formuleringen "*eller om ärendet annars flyttas över*" i sista stycket under punkt 5.2 upplevs som otydlig och en förklaring om vad som avses skulle behövas.

Värt att notera är att den del som rör ärendehantering mellan kommuner sedan juni 2013 hanteras av Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och inte Socialstyrelsen.

Tvist mellan kommunerna

När oenighet råder mellan kommunerna om ärendeansvaret är vistelsekommunens ansvarig att hjälpa den hemlösa personen i akuta situationer samt att utreda kommundillhörigheten. Att hjälpa en person med akuta insatser innebär ett beslut om att inleda en utredning enligt SoL och idag finns det en viss oro att en inledd utredning ska bli ett hinder för att sedan flytta över den hemlösa till "rätt" kommun.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 19 december 2013 att överlämna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 november 2013

har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till förslaget om *Överenskommelsen om ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län*. Huvudsakliga förändringar gäller; definitionen av hemlösa, hänvisningar till rätta paragrafer i socialtjänstlagen, förtydliganden om hur man hanterar en "misslyckad flytt" samt vad som händer vid tvister. Överenskommelsen är tänkt att gälla från 2014-03-01. KSL ansvarar för uppföljning av överenskommelsen.

Förvaltningen anser att förslaget till överenskommelse är tydlig och att det minskar risken för ärendetvister mellan kommuner. Det är bra att man förtydligat kommunernas ansvar och kraven på samverkan kommunerna emellan. Många hemlösa rör sig mellan kommunerna och den föreslagna överenskommelsen minskar risken för att den enskilde hamnar mellan stolarna.

Det är bra att överenskommelsen förtydligar att en häktad person som inte dömts inte heller är under kriminalvård och därmed omfattas personen av vistelsebegreppet. Detta innebär att det i dessa fall är den kommun där häktet finns, som utgör vistelsekommun och därmed har ansvar för alla stöd- och hjälpinsatser enligt socialtjänstlagen.

Förvaltningen föreslår därmed att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2013 att godkänna tjänsteutlåtandet som svar på remissen och översända detsamma till kommunstyrelsen.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 december 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till den föreslagna överenskommelsen. Det är bra att man förtydligat kommunernas ansvar och kraven på samverkan kommunerna emellan. Många hemlösa rör sig mellan kommunerna och den föreslagna överenskommelsen minskar risken för att den enskilde "faller mellan stolarna" och därmed inte får sina behov av stöd och hjälp tillgodosedda.

Rådet för funktionshinderfrågor samtycker till ett förtydligande i ärendehanteringens.

Reservationer m.m.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Bo Sundin m fl. (M) och ledamoten Burhan Yildiz (FP) enligt följande.

Det är i grunden positivt att människor väljer att flytta till Stockholm och ett kvitto på att staden är fortsatt och alltmer attraktiv som arbets-/eller boplats. Den stora befolkningsökningen medför dock samtidigt stora utmaningar, inte minst vad gäller att kunna erbjuda boende för all som flyttar hit. De flesta är överens om att det behöver byggas mer men även då det nu också byggs som i princip aldrig förr är behoven fortsatt stora.

Byggfrågor är dock komplexa och det finns mycket att säga om de många regleringar mm som finns på området, varav vissa ibland förhalar och/eller förhindrar byggande som skulle behöva ske snabbare än nu. Tyvärr blir det ofta de mest behövande som hamnar i kläm, exempelvis de som skulle behöva att det fanns fler gruppboende eller de som av någon anledning är utan bostad.

Med ovanstående som bakgrund ser vi i huvudsak positivt på den överenskommelse som Kommunförbundet i Stockholms län tagit fram, framförallt vad gäller ökad tydlighet och helhetssyn. Vi vill samtidigt dock också uttrycka vikten av att även på detta område fortsätta utveckla såväl dokument och överenskommelser som metodik och praktik – inte minst för att i största möjliga utsträckning kunna arbeta förebyggande och i samverkan med andra aktörer i syfte att minimera behovet av att bo på hotell, vandrarhem eller andra temporära icke egna hemlösningar.

Även om mycket är bra kan det mesta alltid bli bättre och det är vår gemensamma uppgift att fortsätta verka i den riktningen.

Särskilt uttalande gjordes av ledamoten Birgitta Hald-Svensson m fl. (MP) enligt följande.

Vi tycker att det är en jättebra överenskommelse mellan kommunerna. Vi skulle även se att samarbete utvidgades till att även gälla hemlösa EU-medborgare.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Rudy Espinoza (V) med stöd av Elisabeth Johnson m.fl. (M), ordföranden Jan Jönsson m.fl.(FP), Birgitte Isberg m.fl. (S) och Rebwar Hassan m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Det är ett steg mot rätt riktning att överenskommelsen har uppdaterats efter de lagändringar som skett och att överenskommelsen har lyft in Socialstyrelsens definition av hemlöshet. Det är viktigt med en tydlig vägledning för ansvarsfördelning och samverkan för att personer i hemlöshet inte ska hamna i kläm mellan kommuner.

Vi ser positivt på förtydligandet av personer som är under kriminalvård eller som är häktade.

Vi anser att formuleringen på s. 3 i riktlinjerna kring ”Om flyttningen till en annan kommun i länet misslyckas under den första månaden och personen inte kan bo kvar, förblir ärendet hos avflyttningskommunen” kan ge upphov till olika tolkningar. Orsaken till ett så kallat misslyckande kan exempelvis vara att den nya kommunen inte gett det stöd den enskilde är i behov av för att klara boendet och som kommunen fått information om av avflyttningskommunen. Ett tydliggörande av vad ett misslyckande kan vara efterfrågas.